

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 6 februari 1908, kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning af justitieombudsmannens framställning om
ändring af vissa bestämmelser i 24 kap. strafflagen.*

Uti sin till innevarande Riksdag afgifna och till lagutskottet hänvisade ämbetsberättelse har justitieombudsmannen hemställt, att Riksdagen måtte för sin del antaga följande

L a g

om ändrad lydelse af vissa paragrafer i 24 kapitlet strafflagen.

Häri genom förordnas, att 1, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 14 §§ i 24 kap. strafflagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

1 §. Hvar, som olofligen bygger, gräver, plöjer, sår eller planterar å annans jord eller å egen jord, hvartill annan innehar nyttjanderätt, eller deraf något intager, straffes med böter. Det, som sådt eller planteradt är, vare förverkadt till den, som jorden lagligen innehafver.

5 §. Delägare i samfälld skog eller mark, som olofligen därå svedjar eller verkställer torf- eller ljungbränning; böte från och med tjugo till och med tvåhundra Riksdaler.

Lag samma vare, där ägare af skog eller mark, hvartill annan innehar nyttjanderätt, genom svedjande eller torf- eller ljungbränning kränker nyttjanderättshafvarens rätt.

6 §. Säljer delägare i samfälld skog eller mark därifrån olofligen bort något af hvad i 3 eller 4 § nämndt är, eller missbrukar han eljest sin rätt i sådan samfällighet; straffes med böter.

Lag samma vare, der ägare af skog eller mark, hvartill annan innehar nyttjanderätt, å skogen eller marken vidtager åtgärd, som kränker nyttjanderättshafvarens rätt.

8 §. Släpper någon med uppsåt olofligen kreatur på annans ägor eller på sina ägor, då annan till desamma innehar nyttjanderätt; böte från och med tio till och med tvåhundra Riksdaler. Missbrukar man rätt i samfälldt bete; vare bot högst etthundra Riksdaler.

9 §. Den, som genom försummelse i den vård om egna eller andras kreatur honom åligger, eller på annat sätt vållar, att kreatur olofligen inkommer på ägor, hvarom i 8 § sägs; böte högst femtio Riksdaler.

10 §. Bryter eller nedkastar någon olofligen hägnad eller grind, böte högst tjugo Riksdaler, där ej gärningen, efter 19 kap. 20 §, med högre straff beläggas bör.

11 §. Tager någon oloflig väg eller gångstig öfver tomt, åker, äng, plantering eller andra ägor, hvilka däraf kunna skadas; böte högst femtio Riksdaler.

14 §. Den, som olofligen fiskar å annans fiskeområde eller sätter ut fast fiskeredskap i vatten, der fiskerätt tillkommer hvarje svensk undersåte, eller genom gräfning eller annorledes drager till sig annans fiske eller genom stängsel eller fiskeredskap afhåller fisk från annans fiskeområde, dömes till böter. Missbrukar man rätt i samfälldt fiske; vare bot högst etthundra Riksdaler.

Till stöd härför har justitieombudsmannen anført följande.

»Uti 3 och 4 §§ af 24 kap. strafflagen äro straffbestämmelser meddelade *dels* för den, som olofligen faller, syrer eller bläcker träd å annans skog eller mark, i uppsåt att trädet eller något däraf sig eller annan tillägna, eller som olofligen tager där växande gräs, torf eller, af växande träd, ris, gren, näfver, bark, löf, bast, ollon eller nötter, *dels ock* för den, som olofligen tager vindfalle eller annat sådant, som ej till bruk upphugget eller beredt är.

Därefter stadgas i 6 §: 'Säljer delägare i samfälld skog eller mark därifrån olofligen bort något af hvad i 3 eller 4 § nämndt är, eller missbrukar han eljest sin rätt i sådan samfällighet, straffes med böter.'

Beträffande sistnämnda lagrumms tolkning har i visst afseende stor osäkerhet yppats i domstolspraxis. Jag syftar härvid på det fall, att den, som till annan upplåtit skog till afverkning eller eljest till nyttjande eller

nyttjanderätt till mark, å skogen eller marken vidtager åtgärd, som kränker nyttjanderättshafvarens rätt till hvad sålunda upplåtits.

Enligt en mening skulle en dylik åtgärd vara straffri, till stöd hvarför åberopas lydelsen af förenämnda lagrum, där allenast talas om åverkan å 'annans' skog eller mark, samt åverkan af 'delägare' i samfällad skog eller mark.

Denna mening har segrat i följande rättsfall:

J. Andersson och A. Nilsson instämde P. Olsson med yrkande, att som Olsson olofligen tagit torf å ett område till sin hemmansdel $\frac{13}{512}$ mtl n:r 6 Ry, där Andersson och Nilsson såsom ägare till $\frac{5}{32}$ mtl n:r 1 och $\frac{3}{32}$ mtl n:r 3 Ry enligt bestämmelse vid laga skifte i Ry by ägde rätt till torftäkt, Olsson måtte dömas till ansvar härför. Underrätten yttrade, att, som det blifvit utredt, att vid ett den 22 mars 1842 fastställt laga skifte i Ry by ägarne till de Andersson och Nilsson nu tillhöriga hemmanen $\frac{5}{32}$ mtl n:r 1 och $\frac{3}{32}$ mtl n:r 3 Ry tillförsäkrats rätt till den torf, som kunde skäras å ett delvis inom gränserna för Olssons nuvarande hemman i n:r 6 Ry beläget område af en mosstrakt, kallad Stora Kärr, samt det tillika vore utredt, att Olsson, oaktadt han afvetat, att torftäkten å samma område af Andersson och Nilsson utöfvades, år 1902 därstädes inom gränserna för sitt hemman skurit torf till en myckenhet af sex fjädervagnsglass, dömdes Olsson att för åverkan, jämlikt 24 kap. 3 § strafflagen, böta 25 kronor. Hofrätten fann skäl ej hafva förekommit, ledande till ändring i underrättens beslut. Kungl. Maj:t utlät sig emellertid i utslag den 13 december 1905, att, *enär Olsson själf vore ägare af den hemmansdel, hvarå ifrågavarande myckenhet torf uppskurits*, blefve, med ändring af domstolarernas beslut, Olsson befriad från de honom ådömda böter. Tre justitieråd funno, med tillämpning af 24 kap. 6 § strafflagen, ej skäl att i hofrättens utslag göra ändring. (Nytt juridiskt arkiv 1905, sid. 549.)

Den mening, som således omfattades af högsta domstolens pluralitet i nyss anmärkta rättsfall, gjorde sig äfven gällande i ett af Kungsgården-Mariebergs aktiebolag mot N. Norström anhängiggjort mål, hvari bolaget — som under viss tid ägde att å en Norström tillhörig skogsmark afverka träd af vissa dimensioner med rätt dock för Norström till husbehovsvirke — yrkat, att Norström måtte dömas till ansvar och förpliktas utgifva ersättning, för det han afverkat skog till afsalu. I detta mål, afgjort af högsta domstolens afdelningar samfällt och anteckadt i högsta domstolens minnesbok, meddelade nämligen Kungl. Maj:t den 4 februari 1907 ett så lydande utslag: 'Enär af den i målet förebragta utredning framgår, att Norström, innan tiden för Kungsgården-Mariebergs aktiebolags afverkningsrätt enligt åberopade kontraktet gått till ända, å ifrågavarande skog afverkat träd af

sådana dimensioner, att bolaget på grund af kontraktet varit berättigadt tillgodogöra sig dem, samt att Norström efter afverknings tidens utgång af det sålunda afverkade virket till Dals ångsågsaktiebolag försålt åtminstone 29 timmer, värda tillhoppa minst 35 kronor 93 öre; ty och som Norströms uppgift, att han verkställt afverkningen i afsikt att använda virket till husbehof, får anses vara genom omständigheterna i målet vederlagd; men Norström, *hvilken vid tiden för afverkningen själf var ägare af skogsmarken i fråga*, icke genom sitt oförmälda förfarande gjort sig förfallen till ansvar, pröfvar Kungl. Maj:t lagligt gilla domstolarnas beslut, såvidt det mot Norström framställda ansvarspåstående lämnats utan bifall, men, med ändring af samma beslut i öfrigt, förplikta Norström att till Kungsgården-Mariebergs aktiebolag utgifva ersättning för det försålda virket med — —. Inom högsta domstolen uttalades emellertid flera skiljaktiga meningar, delvis beroende på olika uppfattning i bevisfrågan. Sju justitieråd ansågo, under åberopande i öfrigt af den segrande motiveringen, att Norström, jämlikt 24 kap. 6 § strafflagen, afven borde dömas att böta 25 kronor »för missbruk af rätt i samfäll skog». (Nytt juridiskt arkiv 1907, sid. 65.)

Däremot har i följande, likaledes i högsta domstolens minnesbok antecknade rättsfall pluraliteten inom högsta domstolen omfattat den meningen, att stadgandet i 24 kap. 6 § strafflagen är uti ifrågavarande fall tillämpligt.

Aktiebolaget Iggesunds bruk, som enligt särskilda kontrakt innehade rätt till afverkning af skog utaf vissa dimensioner å ett bröderna P. Eriksson och J. Eriksson tillhörigt hemman, instämde bröderna Eriksson med yrkande, att, enär de af skog, som af bolaget utstämpelats, afverkat vissa myckenheter, de måtte härför fällas till ansvar och förpliktas utgifva skadestånd. Underrätten likasom hofrätten fann, att bröderna Eriksson varit oberättigade att företaga ifrågavarande afverkning och dömde dem förty, jämlikt 24 kap. 6 § strafflagen, att »för missbruk af rätt i samfäll skog» böta hvardera 200 kronor samt förpliktade dem att godtgöra bolaget värdet af det afverkade. Sedan målet föredragits inför högsta domstolens ledamöter samfällt, fann Kungl. Maj:t (elfva justitieråd) i utslag den 5 april 1906 ej skäl att i domstolarnas beslut göra ändring. Nio justitieråd voro emellertid af den meningen, att bröderna Erikssons förfarande icke vore af beskaffenhet att för dem föranleda ansvar, då de vid tiden för afverkningen ägde det hemman, hvarå afverkningen skett. (Nytt juridiskt arkiv 1906, sid. 253.)

Enahanda blef utgången i följande rättsfall.

Sedan från ett hemman i Yg sålts afverkningsrätt till skog under villkor om rätt för hemmansägaren till husbehovsvirke, instämde Hudiks-

valls trävaruaktiebolag, såsom innehafvare af afverkningsrätten, ägaren af ifrågavarande hemman P. Berg med yrkande, att, som denne af skog, till hvilken afverkningsrätten tillkomme bolaget, för afsalu afverkat timmer, han måtte härför fällas till ansvar och förpliktas utgifva skadestånd. Under-rätten ogillade bolagets talan, enär bolaget icke genom den i saken å dess sida förebragta bevisning kunde anses hafva mot Bergs bestridande ådaga-lagt, att ifrågavarande af Berg huggna timmerparti afverkats till afsalu eller varit afsedt till annat ändamål än husbehof. Hofrätten kom till samma slut, och nedre justitierevisionen hemställde om fastställelse af hofrättens dom. Efter sakens föredragning i högsta domstolen förklarade två justitieråd, att, då den mening, som vid öfverläggning till beslut gjort sig gällande, syntes vara stridande mot den rättsgrundsats, som tillämpats i Kungl. Maj:ts förenämnda utslag den 4 februari 1907 på besvär af Kungsgården-Mariebergs aktiebolag, borde saken hänskjutas till afgörande af högsta domstolens afdelningar samfällt. Högsta domstolens flesta leda-möter funno däremot saken icke böra hänskjutas till plenum. I seder-mera den 25 juli 1907 utgifven dom yttrade Kungl. Maj:t (fyra justitieråd), att genom hvad i saken förekommit vore styrkt, att Berg såsom ägare af ifrågavarande fastighet under år 1901 låtit å en till fastigheten hörande skogstrakt, hvarå bolaget hade afverkningsrätt, afverka 2,349 timmer af träd, som uppnått eller kunnat under kontraktstiden uppnå de dimensioner, afverkningsrätten omfattade, samt att timret sedermera blifvit användt för annat ändamål än fastighetens husbehof; och emedan hvad Berg invändt därom, att timret varit afsedt till fastighetens husbehof, och att Berg icke vore ansvarig därför, att timret användts för annat ändamål, enär, sedan Berg afträdt sin egendom till konkurs, timret af konkursförvaltningen för-sålt tillsammans med fastigheten, desto mindre förtjänade afseende, som Berg erkänt, att efter berörda försäljning timret åter kommit i Bergs ägo eller under hans disposition, pröfvade Kungl. Maj:t lagligt att, med ändring af domstolarnas beslut, döma Berg, jämlikt 24 kap. 6 § strafflagen, att böta 200 kronor samt förplikta honom att utgifva skadestånd. Ett justitie-råd var ense med pluraliteten utom därutinnan, att, då Berg vid tiden för afverkningen var ägare af den fastighet, hvarå afverkningen skett, och vid detta förhållande hans förfarande icke vore af beskaffenhet att för honom föranleda ansvar, domstolarnas beslut, såvidt därigenom bolagets ansvarsyrkande ogillats, af justitierådet fastställdes. Två justitieråd biföllo nedre revisionens hemställan. (Nytt juridiskt arkiv 1907, sid. 281.)

Beträffande skälen för den mening uti ifrågavarande afseende, som omfattades af högsta domstolens pluralitet i de två sist anmärkta rätts-fallen, tillåter jag mig återopå följande särskilda yttrande, afgifvet af ett

justitieråd i målet emellan aktiebolaget Iggesunds bruk samt P. Eriksson och J. Eriksson: 'Då lagstiftaren i 24 kapitlet strafflagen stadgat straff för åverkan å annans skog eller mark, har han därmed uppenbarligen afsett att bereda skydd icke blott för äganderätten till skogen eller marken utan äfven för laglig nyttjanderätt till densamma. Sålunda har ock lagkommittén, från hvars förslag i ämnet bestämmelserna i sagda kapitel väsentligen äro hämtade, angifvit begreppet »åverkan» till »olofligt ingrepp i annans nyttjanderätt till fast egendom i ändamål att därmed bereda sig själf nytta». Rätten till afverkning af skog å annans mark måste, särdeles då denna rätt är utsträckt till en längre följd af år och innehafvaren af samma rätt således för trädens tillväxande äger draga nytta af jordens alstringskraft, hänföras under begreppet »nyttjanderätt. Om nu den, som upplåtit afverkningsrätt å sin egendom till annan person, i egennyttigt syfte gör ingrepp i nämnda rätt, har jordägaren därigenom gjort sig skyldig till åverkan och hans brott måste, när han själf har viss nyttjanderätt till samma skogsmark, såsom rätt att begagna marken till bete eller att därå taga virke för sitt husbehof, och han således med den andre delar nyttjanderätten till marken, bedömas enligt stadgandet i 6 § af 24 kap. strafflagen.'

Enligt min uppfattning lärer det emellertid kunna ifrågasättas, om dessa skäl äro fullt tillfredsställande.

Väl är det obestriddigt, att lagstiftaren med de i 24 kapitlet strafflagen meddelade straffbestämmelser för åverkan å annans skog eller mark afsett att bereda skydd icke blott för äganderätten till skogen eller marken utan äfven för laglig nyttjanderätt till densamma. Men häraf följer naturligtvis icke med nödvändighet, att innehafvare af nyttjanderätt till skog eller mark skulle vara sålunda skyddad jämväl gent emot skogens eller markens ägare. Fastmera synes, bland annat, följande omständighet tala för ett motsatt förhållande.

Om ägare af skog, hvartill annan innehar viss afverkningsrätt, vore hemfallen till straff enligt 6 §, i händelse han till förfång för innehafvaren af afverkningsrätten för egen del verkställer afverkning, skulle naturligtvis — och något annat har mig veterligen ej heller blifvit ifrågasatt — jämväl ägare af jordbruksfastighet, som utarrenderats med rätt för arrendatorn till viss afverkning å fastighetens skog, böra dömas till ansvar enligt samma lagrum, därest han genom egen afverkning kränker den till arrendatorn upplåtna afverkningsrätten.

Nu förutsätter emellertid, såsom nämnts, 6 § för sin tillämpning, att *delägare* i samfälld skog därifrån olofligen säljer bort något af hvad i 3 eller 4 § nämndt är eller eljest missbrukar sin rätt i sådan samfällighet.

Häraf följer, att ägare af jordbruksfastighet, som enligt ifrågavarande lagrum dömes till ansvar, måste beträffande den till fastigheten hörande skog, hvori afverkningsrätt tillkommer arrendatorn, i förhållande till denne betraktas såsom delägare. Men då måste å andra sidan tydligen arrendatorn beträffande samma skog vara delägare i förhållande till jordägaren, i följd hvaraf straffbestämmelsen uti 6 § äfven skulle tillämpas å arrendatorn, där han öfverskrede sin afverkningsrätt. Men detta är icke förhållandet. Å arrendatorn skall i stället tillämpas den strängare straffbestämmelse, som är fastställd i 3 §. I 7 § är nämligen stadgad: 'Svedjar brukare eller verkställer torf- eller ljungränning olofligen å legd jord, eller gör han derå annan åverkan; vare lag, som i 2, 3 eller 4 § sägs. Säljer han från legd jord bort något af hvad i 3 eller 4 § omtalas, eller öfverträder eljest sin nyttjanderätt; varde straffad efter ty i samma §§ skils.'

Genom motsvarande sammanställning af bestämmelserna i 5 och 7 §§ torde man äfven kunna hämta bevis för oriktigheten af ifrågavarande mening.

Denna leder för öfrigt konsekvent till en synnerligen afsevärd oegentlighet.

Bestämmelserna i 7 § afse endast brukare af legd jord, i följd hvaraf de icke äro tillämpliga å den, som allenast innehar afverkningsrätt till skog. Afverkar denne andra träd, än hans rätt omfattar, måste alltså — under förutsättning att ägare af skogen ådrager sig ansvar enligt 6 § för kränkning af den upplåtta afverkningsrätten genom egen afverkning — äfven i fråga om innehafvaren af afverkningsrätten straffbestämmelsen i 6 § komma till användning.

Denna konsekvens har också dragits af högsta domstolen i följande rättsfall. A. Svensson instämde O. P. Öfvergren med yrkande att, enär Öfvergren, hvilken på grund af kontrakt ägde rätt att å ett till Svenssons hemman hörande skogsskifte afverka träd af vissa dimensioner, låtit å skiftet afverka träd, som icke uppnått dessa dimensioner, Öfvergren måtte härför fällas till ansvar äfvensom förpliktas utgifva skadestånd. Underrätten fann det vara utredt, att Öfvergren låtit å Svenssons ifrågavarande skifte afverka och därifrån bortföra timmer af ett antal träd, som icke uppnått den i kontraktet angifna minimidimension, samt dömde förty och på i öfrigt anförda skäl Öfvergren, jämlikt 24 kap. 6 § strafflagen, att för missbruk af rätt i samfälld skog böta 150 kronor och att utgifva skadestånd. Hofrätten utlät sig i utslag, att enär, på sätt underrätten yttrat, Öfvergren vore förvunnen att hafva under omstämda tiden låtit å Svenssons ifrågavarande skogsskifte afverka och därifrån bortföra 1,093 undermåliga träd,

samt Öfvergren mot Svenssons bestridande icke visat, att berörda träd helt eller delvis afverkats för sådana ändamål, för hvilka enligt kontraktet afverkning af undermåliga träd varit tillåten, funne hofrätten, jämlikt 24 kap. 3 § strafflagen, ej skäl att göra ändring i den af underrätten stadgade straffbestämmelsen, hvarjämte hofrätten på visst sätt ändrade underrättens beslut i ersättningsfrågan. Kungl. Maj:t pröfvade i utslag den 22 maj 1906 rättvist att, jämlikt 24 kap. 6 § strafflagen, fastställa hofrättens utslag i ansvarsfrågan samt fann ej heller skäl att i öfrigt göra ändring i hofrättens utslag. (Nytt juridiskt arkiv 1906, sid. 305.)

Genom att på ifrågavarande sätt bedöma den, som öfverskrider honom tillkommande rätt till afverkning, kommer man till det resultat, att den, som i samband med arrende af jordbruksfastighet fått sig tillerkänd viss rätt till afverkning i fastigheten tillhörande skog, skall för obehörig afverkning bedömas enligt ett annat, strängare lagrum än den, som obehörigen verkställer afverkning i skog, hvori han utan samband med arrende af jordbruksfastighet erhållit viss rätt till afverkning. Att en dylik oegentlighet varit af lagstiftaren afsedd, läser man dock icke kunna antaga.

Med afseende å frågan, huru ifrågavarande lagrum skall tolkas, tillåter jag mig slutligen att återopa Carléns kommentar till strafflagen, hvori vid 24 kap. 6 § yttras: 'Till delägare kan ej räknas den, som af jordägaren fått på sig öfverlåten t. ex. afverkningsrätten till träd af vissa dimensioner. Öfverskrider han sin afverkningsrätt och hugger andra träd, straffas han efter 3 §.' Af detta uttalande läser indirekt framgå, att, enligt Carlén, ägaren af skog, hvartill afverkningsrätt blifvit upplåten, ej heller kan betraktas såsom 'delägare'. Då följaktligen ej 6 §, och naturligtvis än mindre 3 §, kan vara lämplig, i händelse jordägaren genom skogsafverkning å eget område kränker till annan upplåten afverkningsrätt, måste ett dylikt förfarande vara strafflöst.

Med hvad nu yttrats, har jag icke afsett att från lagstiftningssynpunkt bestrida lämpligheten däraf, att ägare af skog eller mark, hvartill annan innehar nyttjanderätt, enligt 6 § dömes till ansvar, i händelse han å skogen eller marken vidtager åtgärd, som kränker nyttjanderättshafvarens rätt. Tvärtom synes mig den allmänna rättskänslan kräfva en lagändring i dylikt syfte.

Genom ett särskildt tillägg af angifna innehåll till 6 § skulle därjämte vinnas den beaktansvärda fördelen, att det visserligen indirekt men ändock med tillfyllestgörande tydlighet blefve utsagdt, att denna paragraf icke såsom 'delägare' betraktar innehafvare af afverkningsrätt.

För öfrigt synes det mig vara desto önskvärdare, att den af mig härmed förordade lagändringen kommer till stånd, som det nuvarande osäker-

hetstillståndet, hvilket väl får antagas hafva ytterligare skärpts, sedan båda de motsatta principerna kommit att inflyta i högsta domstolens minnesbok, tydligen kan hafva menlig inverkan å hela rättsskipningens anseende, och vill jag i samband härmed framhålla, att mål af ifrågavarande slag äro synnerligen ofta förekommande.

Ett tillägg till 6 § i enlighet med hvad jag ofvan föreslagit påkallar tydligen ett motsvarande tillägg till 5 §.

Följdriktigheten läser emellertid äfven kräfvat, att 1, 8, 9, 10, 11 och 14 §§ undergå jämkning i nu antydd riktning.

Till stöd för samtliga ifrågasatta lagändringar vill jag till sist åberopa den jämkning, som 13 § undergick genom lagen den 5 juli 1901. Före denna lags tillkomst lydde första stycket af sistberörda lagrum sålunda: 'För olofflig jagt å annans mark, som ej till jagtpark eller djurgård inhägnad är, bötes — — —.'

I det förslag, som låg till grund för nyssnämnda lag, var uti stadgandet, fränsetadt straffbestämmelsen, ej annan ändring vidtagen, än att ordet 'mark' utbyttts mot 'område'.

Vid granskning inom högsta domstolen af förslaget jämte andra därmed sammanhängande lagförslag yttrades:

»Med det på flera ställen i förslagen förekommande uttrycket 'annans område' afses, enligt hvad föredragande departementschefens yttrande gifver vid handen, den mark eller det vattenområde, hvarå jakträtten tillkommer annan. Nämnda uttryck kan emellertid förstås såsom betecknande det område, som af annan äges eller med nyttjanderätt innehafves. I de fall, då jakträtten och äganderätten eller nyttjanderätten icke tillkomma samma person, skulle därför tvekan vid lagtillämpningen kunna uppstå. Ett tydligare uttryck synes därför böra väljas.'

I anledning af denna anmärkning ändrades uttrycket 'annans område' till 'annans jaktområde'.»

Af hvad justitieombudsmannen här ofvan anfördt, finner utskottet vara till fullo ådagalagdt, att de bestämmelser i 24 kap. strafflagen, hvilka föranledt ifrågavarande framställning, icke kunna anses tillfredsställande. De brister, som vidlåda berörda bestämmelser, hafva ej heller blifvit afhjälpta genom en fast domstolspraxis. Fastmera har, såsom framgår af de i justitieombudsmannens framställning refererade rättsfallen, tolkningen af hithörande lagrum varit synnerligen vacklande. Då vidt skilda meningar angående den rätta innebörden af stadgandena rörande åverkan kunnat inom en så kort tidsperiod, som skett, vinna pluralitet inom högsta domstolen, kan förvisso däraf anses fulltygadt, att sådana luckor finnas i

*Utskottets
yttrande.*

gällande lags bestämmelser i ämnet, att det bör vara lagstiftaren angeläget att utan dröjsmål vidtaga åtgärder för att få dem utfyllda.

Det förslag till undanröjande af den nu rådande osäkerheten i afseende å tolkningen särskildt af 24 kap. 6 § strafflagen, hvilket blifvit af justitieombudsmannen afgifvet, synes utskottet väl värdt beaktande och angifva den riktning, i hvilken en omarbetning af ifrågavarande stadganden bör företagas. Sålunda torde det allmänna rättsmedvetandet med nödvändighet påkalla, att straffpåföljd drabbar ägare af skog eller mark, hvartill annan har nyttjanderätt, i händelse han, med kränkning af nyttjanderätts-hafvarens rätt, å skogen eller marken vidtager åtgärd, som uti nämnda lagrum omförmäles. På grund af det nära samband, som måste finnas mellan de särskilda stadganden, som behandla brott af enahanda typ, finner utskottet, i likhet med justitieombudsmannen, följdriktigheten fordra att, om ändring företages i det lagrum, hvars bristande fullständighet närmast föranledt justitieombudsmannens framställning, jämväl åtskilliga andra paragrafer i 24 kap. strafflagen böra underkastas jämkning. Vid den granskning utskottet ägnat justitieombudsmannens framställda förslag har det emellertid syntts utskottet tveksamt, huruvida samtliga dess detaljbestämmelser äro så nöjaktigt affattade med hänsyn till den rättsliga ställning, hvilken tillkommer jordägaren, samt stå i sådant förhållande till strafflagens principer rörande egendomsbrott i öfrigt, att detsamma kan af Riksdagen godkännas. Enligt utskottets förmenande kunna erinringar i anmärkta afseenden riktas redan mot det föreslagna tillägget till 1 §.

Vid nu angifna förhållanden och då utskottet icke varit i tillfälle att ägna justitieombudsmannens framställning en så ingående pröfning, att utskottet kunnat själf framlägga formulerade förslag till förändrad lydelse af ifrågavarande lagrum, synes det utskottet böra göras till föremål för vidare utredning, i hvad mån en omarbetning af hela 24 kap. strafflagen kan vara erforderlig; och först sedan ett på grundvalen af en dylik omfattande undersökning utarbetadt förslag blifvit för Riksdagen framlagdt, lär en slutlig pröfning af frågan böra vidtagas. Vid en sådan utredning — om hvilken endast Kungl. Maj:t lämpligen kan föranstalta — torde därjämte böra komma under öfvervägande, huruvida och i hvilken omfattning det må vara lämpligt att bringa bestämmelserna i 24 kap. i större öfverensstämmelse med strafflagens stadganden rörande egendomsbrott, som hafva afseende på andra än de i detta kapitel behandlade förmögenhetsrättigheter.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med anledning af justitieombudsmannens förevarande framställning, måtte i skifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t föranstalta om utredning, i hvad mån en omarbetning af 24 kap. strafflagen i den af justitieombudsmannen angifna riktning kan vara af behovet påkallad, samt för Riksdagen framlägga det förslag till lag, hvartill en dylik utredning må gifva anledning.

Stockholm den 6 februari 1908.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Reservationer:

af herr *Lindhagen*, hvilken ansett, att i motiveringen äfven bort framhållas, att vid det af utskottet förordade öfvervägandet borde lämpligen komma under behandling den i vissa delar af riket mycket brännande frågan, att innehafvare af rätt till husbehovsvirke från skog, som äges eller disponeras af annan, må kunna erhålla skydd gentemot en afverkning, hvilken äfventyrar eller omintetgör berörda förmåns uttagande ur skogen; af herr *Zetterstrand*, som instämt med herr Lindhagen.
